

Osztályozó vizsga követelményei - Technika, életvitel és gyakorlat

7. osztály

1. A háztartás és a közszolgáltatások

1.1. A háztartás elektromos rendszere

1.2. A háztartás és a lakókörnyezet vízellátó, szennyvíz- és csapadékvíz-elvezető, illetve -kezelő rendszere

1.3. A háztartás és a lakókörnyezet különböző fűtési megoldásai

1.4. Hulladékgazdálkodás

2. Közlekedés

2.1. A kerékpáros közúti közlekedés

2.2. Közlekedéstörténet

2.3. Környezet- és egészségtudatos közlekedés

2.4. Nyomtatott és elektronikus közlekedési információforrások

4. Továbbtanulás, munkák, szakmák, megélhetés

4.1. A tanulási pálya

4.2. Szakmák és munkák

4.3. Környezet és pályaválasztás

4.4. Munkavállalás

4.5. Megélhetés

A fejlesztés várt eredményei a 7. osztály végén

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek megalapozása.

A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása.

Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.

A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos, készségszintű alkalmazása.

Tájékozottság a közlekedési környezetben. A közlekedési morál alkalmazása.

Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.

A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

12. évfolyam

1. Család, otthon, háztartás

Életmód, életvitel, házasság, élettársi viszony, várandósgondozás, csecsemőgondozás, költségvetés, jövedelem, bevétel, kiadás, megtakarítás, szolgáltatás, közüzemi díj, fogyasztóvédelem, jótállás, szavatosság, reklám, piac, marketing, élelmiszer-biztonság, higiéné, testápolás, háztartási vegyszer, veszélyes anyag, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, lappangási idő, betegség, tünet, betegápolás, egészségkárosító hatás, stressz, szenvedély- és kedélybetegség, karitatív munka, fogyatékkal élők, önkéntesség, digitális ügyfélkapu, internetes vásárlás, pénzügyi tranzakció, ügyfélszolgálat, biztosítás, bank, öngondoskodás.

2. Közlekedés

Közlekedési rendszer, járműpark, járatsűrűség, menetrend, közlekedésből eredő levegőszennyezés, károsanyag-kibocsátás, közlekedési kultúra.

3. Életpálya-tervezés, munkavállalás, felnőttkori tanulási lehetőségek

Életpálya-terv, karriercél, jövedelem, megélhetés, munkavállalás, álláskeresés, közalkalmazott, köztisztviselő, vállalkozó, munkaszerződés, munkaügyi ellátás, önéletrajz, motivációs levél, foglalkozási mobilitás, felsőoktatás, felvételi, kétciklusú, illetve egységes képzés, egész életen át tartó tanulás (LLL), munka melletti tanulás, munkavégzés tanulás mellett, felnőttképzés, közművelődés, távoktatás, egyéni tanulás, önképzés.

4. Közgazdasági alapfogalmak

Piac, kereslet, kínálat, ár, egyensúlyi ár, termék, szolgáltatás, termelő, fogyasztó, háztartás, vállalat, állam, makrogazdaság, ár-bér spirál, fogyasztóvédelem.

5. Vállalkozási alapismeretek

Vállalatalapítás, társasági szerződés, alapító okirat, alapszabály, természetes személy, jogi személy, törzstőke, cégbíróság, önfinanszírozás, állótőke-forgótőke, monopólium, kockázat, vállalkozási forma, GVH.

6. Kamat, kamatos kamat számítása, kamatláb meghatározása

Kamatszámítás, kamatláb, kamatos kamat, hozam, diszkontálás, EBKM, THM.

7. Megtakarítás, befektetések, előtakarékosság, portfólió

Részvény, kötvény, befektetési jegy, váltó, jelzáloglevél, közraktárjegy, diszkont kincstárjegy, értékpapír, portfólió.

8. Pénzügyi műveletek

E-banking, mobil banking, betétszámla, hitelszámla, értékpapírszámla, befektetési számla, nyugdíj-előtakarékossági számla, tranzakció, számlavezetési díj, átutalás, ügyfélszám, ATM, bankkártya, hitelkártya, hitelszerződés, jelzálog, kezesség, adósnnyilvántartás.

9. A „modern piac”, tőzsdék a világban

BÉT, BUX-index, részvénykibocsátás, short-long, határidős ügyletek, bróker, befektetési szolgáltató, BUBOR, KELER, krach, osztalék, recesszió, tőkeallokáció.

10. Innováció, fenntarthatóság. Az innováció, mint a gazdasági fejlődés elengedhetetlen eleme

Innováció, piacvezérelt innováció, technológiavezérelt innováció, racionális innovációs stratégia, K+F (+I), Jeremie-program, kockázati tőke, fenntartható fejlődés, ökológiai lábnyom.

A továbbhaladás feltételei

A nevelés-oktatás eredményeként olyan gyakorlati tudás megszerzése, amelynek birtokában a tanulók könnyen eligazodhatnak a mindennapi élet számos területén.

Képesség kialakítása önmaguk megismerésére, a konfliktuskezelésre, a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodásra, a pozitív életszemléletre, az egészséges életvitelre és a harmonikus családi életre.

Felelős gondolkodás, átgondolt döntések képességének kialakítása a pénzügyek kezelésében, a fogyasztási javak használatában, a szolgáltatások igénybevételével és a jövővel kapcsolatban.

Mindennapokban nélkülözhetetlen életvezetési és háztartási ismeretek, „háztartási praktikák” ismeretében a napi munka szakszerűbb, hatékonyabb, gazdaságosabb elvégzése.

Az élő és a tárgyi környezet kapcsolatából, kölcsönhatásainak megfigyeléséből származó tapasztalatok felhasználása a problémamegoldások során, a tevékenységek gyakorlásakor.

Használati utasítások értő olvasása, betartása.

Tudatos vásárlókká válás, a fogyasztóvédelem szerepének, a vásárlók jogainak ismerete.

A szociális érzékenység növekedése (a fogyatékkal élők és az idősek segítése). Karitatív tevékenységek végzése melletti elköteleződés.

Hivatalos ügyekben érdekek képviselője, kulturált stílusú ügyintézés szolgáltatóknál, ügyfélszolgálatoknál.

A biztonságos, balesetmentes, udvarias közlekedés szabályainak betartása.

Magabiztos tájékozódás közvetlen és tágabb környezetben.

Közlekedési szabályok és a közlekedési etika alkalmazása.

A veszélyhelyzetek felismerése, elhárítása, az elsősegélynyújtás, valamint a balesetvédelem legalapvetőbb ismereteinek alkalmazása.

A személyes ambíciók, képességek, objektív lehetőségek komplex mérlegelése, a saját életpályára vonatkozó helyes döntések meghozatala.

A személyes kapcsolatok és a munkamagatartás, munkakultúra szerepének felismerése az álláskeresésben és a munkahely megtartásában.

A munka és az aktivitás iránti elkötelezettség.

Az egész életen át tartó tanulás, a szaktudás, a műveltség fontosságának elfogadása és érvényesítése.

A tanuló ismeri a legfontosabb közgazdasági és pénzügyi alapfogalmakat, és tudja azokat értelmezni a körülötte lévő világ pénzügyi élethelyzeteiben.

Érti a piaccgazdaság működését, átlátja a piaccgazdaság szereplőinek kapcsolatát és megérti, hogy ő maga is része a piaccgazdaságnak.

Képes kamatot, kamatos kamatot számítani, ezzel átlátja a hozamok és kamatok összefüggéseit.

Birtokában van a legfontosabb vállalkozási alapismereteknek, érti a vállalkozások alapításának, működésének–pénzügyi, jogi–hátterét. Ösztönzést érezhet arra, hogy maga is kipróbáljon vállalkozási lehetőségeket.

A szituációs játékokon keresztül képes értelmezni a vállalkozás alapidokumentumait, ismeri azokat az informatikai felületeket, ahol megtalálja a vállalkozásokhoz kapcsolódó jogszabályokat.

Érti a verseny hatását a gazdaságra, különbséget tud tenni a tisztességes és tisztességtelen versenyhelyzet között.

Ismeri a tőkepiac működésének alapvető szempontjait, a tőzsde működését meghatározó tényezőket. Rálátást szerez a tőzsdei kereskedelem sajátos kockázataira.

Képes a kockázatok felismerésére, akár hitelről, akár befektetésről van szó, és érti, hogy viselnie kell döntései következményeit.

Tudatában van annak, hogy egy-egy pénzügyi döntést megelőzően tájékozódni kell a lehetséges kockázatokról. Ismeretekkel rendelkezik a portfólió helyes kialakításáról.

Érti az innováció fontosságát, annak hatását a társadalomra, a saját munkájára és jövőbeli céljaira.

A tanuló olyan képességek birtokába kerül, amelyek segítik őt abban, hogy eligazodjon az őt körülvevő pénzügyi-gazdasági környezetben, hogy tudatosan és racionálisan kezelje pénzügyeit, érdeklődővé, nyitottá váljon, kritikusan szemlélje a világot, a munka számára megbecsült tevékenység legyen.